

درس نامه فلسفه چیست (۱)

آگاهی از معانی چند واژه‌ی کلیدی

- واژه‌ی «سوفیست» و «سفسطه»:
- معنای اصلی سوفیست: دانشمند
- معنای بعدی سوفیست: مغالطه‌کار
- کلمه‌ی «سفسطه» در زبان عربی از لفظ سوفیست گرفته شده.
- معنای رایج سفسطه: مغالطه‌کاری
- بحث تاریخی: پیش از سقراط گروهی پدید آمدند که خود را «سوفیست» نامیدند.
- واژه‌ی «فیلسوف» و «فلسفه»:
- معنای اصلی فیلسوف: دوستدار دانایی
- معنای رایج فیلسوف: دانشمند
- معنای رایج فلسفه: دانش
- معنای عرفی فلسفه: همان معنای عمومی و رایج فلسفه در نزد مردم است که «تبیین عقلانی» است.
- معنای مشترک بین کاربرد فلسفه در گفت‌وگوهای روزمره و کاربرد آن به شکل دانش خاص: تبیین عقلانی
- لفظ فلسفه ریشه‌ی یونانی دارد.
- بحث تاریخی:
- * اولین بار فیثاغورث خود را فیلسوفوس نامید.
- * سقراط به علت «تواضع و فروتنی» و شاید «هم‌ردیف نشدن با سوفیست‌ها» خود را فیلسوفوس نامید.
- * افلاطون، سقراط را فیلسوفوس معرفی کرد.
- ارسطو: «حیرت است که نخستین اندیشمندان (و مردم امروز) را به بحث‌های فلسفی کشانیده است.»
- فلسفه کوششی برای رفع حیرت است.

مبانی فلسفی علوم طبیعی

- ۱- واقعیت داشتن جهان (اصل واقعیت مستقل از ذهن)
  - ۲- قابل شناخت بودن طبیعت
  - ۳- درستی روش تجربه و آزمایش
  - ۴- یکسان عمل کردن طبیعت
  - ۵- تبعیت همه‌ی موجودات از اصل علیت
- مبانی فلسفی علوم طبیعی:

تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می‌باشد

مرجع

مرجع	غلط	صحیح	سؤال
امتحان نهایی ۸۹ خرداد	☐	☐	۱. کلمه‌ی «فیلسوفوس» به تدریج مرادف با «دانشمند» و کلمه‌ی «فلسفه» مرادف با «دانش» شد.
امتحان نهایی ۸۹ شهریور	☐	☐	۲. در پاسخ به سؤال «چرا هر پدیده محتاج علت است؟» باید وارد قلمرو علوم تجربی شد.
امتحان نهایی ۸۹ دی	☐	☐	۳. فلسفه‌ی علوم طبیعی، مبادی، نقاط اتکاء و روش‌های علوم تجربی را مورد بررسی و تبیین عقلانی قرار می‌دهد.
امتحان نهایی ۹۰ خرداد	☐	☐	۴. کلمه‌ی «فیلسوفوس» به تدریج مفهوم اصلی خود را از دست داد و مفهوم «مغالطه‌کار» به خود گرفت.
امتحان نهایی ۹۰ خرداد	☐	☐	۵. فلسفه‌ی علوم طبیعی، دانش‌های تجربی را مقابل خود قرار می‌دهد و در آن‌ها به تعمق می‌پردازد.
امتحان نهایی شهریور ۹۰ و دی ۹۱	☐	☐	۶. «واقعیت داشتن جهان» از مبانی فلسفی علوم طبیعی به شمار می‌رود.
امتحان نهایی ۹۰ دی	☐	☐	۷. فلسفه، شکل خاصی از تکاپوی عقلانی بشر برای رسیدن به حقایق امور است.
امتحان نهایی ۹۲ خرداد	☐	☐	۸. افلاطون، به علت تواضع و فروتنی، مایل نبود او را سوفیست بنامند.
امتحان نهایی شهریور ۹۱	☐	☐	۹. لفظ «فلسفه» معرب کلمه‌ی «فیلسوفیا» و به معنای «دوستداری دانایی» است.
امتحان نهایی ۹۱ خرداد	☐	☐	۱۰. ارسطو معتقد است، اعجاب و حیرت است که مردم را به بحث‌های فلسفی کشانیده است.
امتحان نهایی دی ۹۳ و شهریور ۹۴	☐	☐	۱۱. سقراط به علت تواضع و فروتنی مایل نبود او را سوفیست بنامند.
امتحان نهایی ۹۴ خرداد	☐	☐	۱۲. هر قانونی، بیان یک رابطه‌ی علیت است.
امتحان نهایی دی ۹۴	☐	☐	۱۳. در پرتو قاعده‌ی مهم علیت، تمام تحقیقات علمی معنا پیدا می‌کند.

جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید

امتحان نهایی دی ۸۹	۱۴. اکنون معنای رایج کلمه‌ی «سفسطه» ... است.
امتحان نهایی دی ۹۰	۱۵. از نظر ارسطو ... است که مردم و اندیشمندان نخستین را به بحث‌های فلسفی کشانیده است.
امتحان نهایی خرداد ۹۱	۱۶. اصولی هم‌چون «واقعیت داشتن جهان» و «علیت» از مبانی ... علوم تجربی است.
امتحان نهایی شهریور ۹۱	۱۷. از مبانی فلسفی علوم طبیعی، درستی روش ... می‌باشد.

امتحان نهایی خرداد ۹۲	یکی از مبانی فلسفی علوم طبیعی، ... است.	۱۸.
امتحان نهایی شهریور ۹۰	از نظر ارسطو آنچه اندیشمندان نخستین و مردم امروز را به بحث‌های فلسفی می‌کشاند ... است.	۱۹.
امتحان نهایی خرداد ۹۳	لفظ «سوفیست» اکنون به معنی ... است.	۲۰.
امتحان نهایی خرداد ۹۴	استدلال‌هایی که ظاهراً درست اما واقعاً غلط هستند، ... نامیده می‌شوند.	۲۱.
امتحان نهایی شهریور ۹۴	برای زدودن حیرت و برای فهم حقایق امور به سوی دانش ... می‌رویم.	۲۲.
امتحان نهایی دی ۹۳	در علوم تجربی هر قانونی بیان یک رابطه‌ی ... است.	۲۳.
شاهین‌شهر، ۲۲ بهمن - ۸۶	این‌که فیزیکدان یا شیمیدان معتقد است عناصر کاربردی او ساخته و پرداخته‌ی خیالات ذهنی او نیست بلکه آن‌ها در طبیعت واقعاً وجود دارند، بیانگر اصل ... است.	۲۴.
شاهین‌شهر، ۲۲ بهمن - ۸۶	اصل ... نزد همه‌ی دانشمندان آن‌چنان پذیرفته شده است که آن را پایه‌ی همه‌ی قوانین علمی می‌دانند.	۲۵.
تجف‌آباد، شاهد کوثر - ۸۶	هرگاه ما یک موضوع جدی را مقابل دیدگان عقل قرار دادیم و با روش عقلی و منطقی سعی در شناخت ابعاد آن نمودیم ... انجام داده‌ایم.	۲۶.
امتحان نهایی دی ۹۴	معنای اولیه‌ی لفظ فلسفه ... بود.	۲۷.

به سوال‌های زیر پاسخ کوتاه دهید

امتحان نهایی خرداد ۸۹	چرا با این‌که حواس خطا می‌کنند، می‌توان در انجام آزمایش باز به آن‌ها اعتماد کرد؟	۲۸.
امتحان نهایی شهریور ۸۹	معنای مشترکی که بین کاربرد فلسفه در گفت‌وگوی روزمره‌ی مردم و کاربرد آن به شکل یک دانش خاص وجود دارد، چیست؟	۲۹.
امتحان نهایی دی ۹۱	اولین کسی که خود را «فیلسوفوس» نامید کیست؟	۳۰.
اسلامشهر، آفرینش (۱) - ۸۶	این‌که سوفیست‌ها در استدلال‌های خود مغالطه می‌کردند، یعنی چه؟	۳۱.
گسگر محله، شهدای آزادی - ۸۶	از نشانه‌های قانون طبیعت چیست و از مفهوم قانون چه می‌فهمیم؟	۳۲.
امتحان نهایی خرداد ۹۳	ارسطو علت کشیده شدن مردم به بحث‌های فلسفی را چه می‌داند؟	۳۳.
امتحان نهایی شهریور ۹۳	سقراط به دو دلیل مایل نبود او را سوفیست بنامند، یکی از آن دلایل را بنویسید.	۳۴.

به سوال‌های زیر پاسخ تشریحی دهید

اهواز، فاطمه (۲) - ۸۶	لفظ سوفیست به چه معناست و نظریه‌ی آن‌ها را بنویسید.	۳۵.
تجف‌آباد، شهید سالدورگر - ۸۶	کاربرد مفاهیمی مانند فلز، رادیم و اشعه‌ی رادیواکتیو نشان‌دهنده‌ی پذیرش کدام اصل فلسفی از سوی دانشمندان است؟	۳۶.
کرج، مریم - ۸۶	از مبانی فلسفی علوم طبیعی «درستی روش تجربه و آزمایش» را بیان کنید.	۳۷.
کرج، راضیه - ۸۶	اصل علیت را تعریف کنید.	۳۸.